

Öğretmen Adaylarının Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklık Düzeyleri İle Sanal Ortam Yalnızlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Agah Tuğrul Korucu**1 ve Senem Kara²

Öz

Bu araştırmanın amacı öğretmen adaylarının derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeyleri ile sanal ortam yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkinin bazı değişkenler açısından incelenmesidir. Bu amaca yönelik olarak Polat (2018) tarafından geliştirilen “Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklığı Ölçeği” ve Korkmaz, Usta ve Kurt (2014) tarafından geliştirilen “Sanal Ortam Yalnızlık Ölçeği”, 2018-2019 eğitim öğretim yılında Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi’nde öğrenim gören 297 öğretmen adayına uygulanmıştır. Araştırma verileri bir istatistik programı ile çözümlenmiştir. Yapılan istatistiksel analizler sonucunda cinsiyet, sınıf düzeyi, ders esnasında ders dışı şeylerle ilgilenme davranışının kabul edilebilirlik durumu, günlük internet kullanım süreleri, öğrenim esnasında dikkat dağılma sıklığı ve derslerde öğrenim etkinliklerine katılma sıklığı değişkenleri hem derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeyleri hem de sanal ortam yalnızlık düzeyleri arasında anlamlı farklılaşmalar görülmüştür.

Anahtar Sözcükler

Siber aylaklık
Sanal yalnızlık
Öğretmen adayları

Makale Hakkında

Gönderim Tarihi

10 Ekim 2019

Kabul Tarihi

23 Kasım 2019

Makale Türü
Araştırma Makalesi

Examination Of The Relationship Between Smartphone Cyber Idleness Levels And Virtual Environment Loneliness Levels Of Teacher Candidates

Abstract

The aim of this study is to investigate the relationship between pre-service teachers' smart phone cyber idleness levels and virtual environment loneliness levels in terms of some variables. For this purpose, “smart phone cyber idleness scale” developed by Polat (2018) and “virtual media loneliness scale” developed by Korkmaz, Usta and Kurt (2014) were implemented to 297 preservice teachers who were having education in Necmettin Erbakan University Ahmet Keleşoğlu Education Faculty in 2018-2019 academic education year. The datas of investigation were resolved by a statistic program. Following the statistical anylses, it was observed that. As a result of statistical analyzes, variables such as gender, class level, acceptability of dealing with extracurricular behavior, daily internet usage times, frequency of distraction during learning and participation in learning activities in classes both smart phone cyber idleness levels and virtual environment loneliness levels significant differences were observed.

Keywords

Cyber idle
Virtual loneliness
Preservices teacher

Article Info

Received

October 10, 2019

Accepted

November 23, 2019

Article Type

Research Paper

Atf/Cite: Korucu, A., T. & Kara, S. (2019). Öğretmen Adaylarının Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklık Düzeyleri İle Sanal Ortam Yalnızlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi [Examination of the relationship between smartphone cyber idleness levels and virtual environment loneliness levels of teacher candidates]. *Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dergisi/Journal of Information and Communication Technologies, Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dergisi*, 1(1), 41-56

** Sorumlu Yazar/Corresponding Author: atkorucu@erbakan.edu.tr

¹ <https://orcid.org/0000-0002-8334-1526>, Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya/Türkiye,

² <https://orcid.org/0000-0003-4807-8678>, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya/Türkiye,

Extended Abstract

Introduction

With the development of technology, problems encountered in real life have started to appear in the virtual world. For example, problems such as idleness, bullying, loneliness came across as virtual idleness, virtual bullying, virtual loneliness in the virtual environment (Demir ve Seferoğlu, 2016). . Two of these problems are the concepts of virtual environment loneliness and cyber idleness, which are also the subject of this research. Virtual media loneliness has emerged as a result of deterioration in social relations with the rapid development of technology. Cyber idleness, on the other hand, can be defined as the tendency of students to show disengagement behavior during the course with the spread of internet.

Method

Adopting the quantitative research model, this study aimed to examine the relationship between smartphone Cyber idleness levels and virtual environment loneliness levels of teacher candidates in terms of some variables. Therefore, in this study, the relational scanning method was used in the descriptive scanning model. The data collection method used to determine the characteristics of a group can be defined as descriptive research. Relational research can only be defined as studies that examine the relationship between events and situations to determine what exists (Büyüköztürk vd., 2012). For this purpose, “smart phone cyber idleness scale” developed by Polat (2018) and “virtual media loneliness scale” developed by Korkmaz, Usta and Kurt (2014) were implemented to 297 preservice teachers who were having education in Necmettin Erbakan University Ahmet Keleşoğlu Education Faculty in 2018-2019 academic education year.

Findings

The datas of investigation were resolved by a statistic program. When examined according to daily internet usage times, a significant difference was observed between the levels of smartphone Cyber idleness and the levels of virtual environment loneliness. The lessons show significant differentiation between students with daily internet usage times of 0-1 hours and students with 2-3, 4-5, 6 hours and above on the levels of smartphone Cyber idleness. On the virtual environment loneliness levels, significant differentiation is observed between students with daily internet usage periods of 2-3 hours and students with 0-1 hours and 6 hours, and between students with 4-5 hours and students with 6 hours and above. A significant difference was observed between the levels of smartphone Cyber idleness and the levels of virtual environment loneliness in the lessons when examined according to daily social media usage times. There is a significant difference between the students who have daily social media usage periods of 6 hours or more and those who have 0-1, 2-3, 4-5 hours on their smart phone cyber idle levels. In addition, there is significant differentiation between students with daily social media usage periods of 4-5 hours and students with 0-1 and 2-3 hours. On the virtual environment loneliness levels, significant differentiation is observed between students with daily social media usage periods of 2-3 hours and students with 0-1, 4-5, 6 hours and above. In addition, there is significant differentiation between students with daily social media usage times of 0-1 hours and students with 6 hours and above. When examined according to the frequency of participation in social cultural activities, no significant differentiation was observed on the level of smartphone Cyber idleness while a significant differentiation was observed on the levels of virtual environment loneliness. There is a significant difference between students who never participate in social cultural activities and students who participate once a month on virtual environment loneliness levels. In the same way, there is also significant differentiation between students who participate in social cultural activities 1 time per month and students who participate 3-5 times per month. Examined according to the frequency of distraction during learning and significant difference was observed between the smart phone cyber idleness levels and virtual environment loneliness levels. Lessons show significant differentiation between students who rarely experience distraction while studying on smartphone Cyber idleness levels and students who experience occasional distraction. In the same way, there is also significant differentiation between students who rarely experience distraction during teaching and students who often experience distraction. In addition, there is a significant differentiation between the students who have occasional distraction during the teaching and the students who usually have distraction. On the level of virtual environment loneliness, there is a significant differentiation between students who rarely experience distraction during learning and students who often experience distraction. When the frequency of participation in teaching activities was examined, a significant difference was observed between the levels of smartphone cyber idleness and virtual environment loneliness levels. There is significant differentiation between students who have never participated in a learning activity in lessons on smartphone Cyber idleness levels and students who have rarely, occasionally and often participated in the lesson. In the same way, there is also significant decoupling between students who rarely participate in

learning activities and students who attend occasionally, often and always. In addition, there is a significant differentiation between the students who usually attend the learning activities and the students who always attend. On the level of virtual decency, there is significant differentiation between students who never participate in the learning activity in the lessons and students who rarely, occasionally, usually and always attend. In the same way, there is also significant decoupling between students who rarely participate in learning activities and students who occasionally and often attend.

Discussion and Conclusion

Statistical analysis showed a significant difference between the gender variable and teacher candidates' smartphone Cyber idleness levels in classes and their virtual environment loneliness levels. Şumuer, Gezgin and Yıldırım (2018) and Çok and Kutlu (2018) have reached similar conclusions in their work on cyber idleness. However, Bağrıaçık Yılmaz (2017) observed that gender factor is not effective on cyber idleness behaviors. Kabakçı and Çimen (2018) concluded that virtual environment loneliness levels were higher in women. In both cases, it was observed that the levels of female students were lower than those of male students. A significant difference was observed between classroom level and teacher candidates' levels of smartphone Cyber idleness in classes, as well as their levels of virtual environment loneliness. In both of them, it was observed that the levels of 3rd grade students were lower than the levels of 4th grade students. Arabacı (2017) reached a similar conclusion, while Gezgin, Kamalı Arslantaş, and Şumuer (2018) reached a conclusion that the grade level factor did not have an effect on the level of cyber idleness. During the lesson a significant difference was observed between the levels of smartphone Cyber idleness and the levels of virtual environment loneliness when compared to the acceptability of dealing with things that are not related to the lesson. In both, the levels of smartphone Cyber idleness in lessons are compared to the acceptability of dealing with things that are not lesson-related during the lesson it appears that students who think this behavior is partly acceptable are higher than students who think it is unacceptable. However Kalaycı (2010) concluded that the acceptability of dealing with things that are not related to the lesson during the lesson does not have an impact on cyber idleness behavior.

Today, rapidly developing technology has brought with it some problems. Some of these problems have emerged with the transport of the problems that you face in daily life to the virtual environment. Technology has become indispensable for individuals who adopt rapidly developing technology. As a result of this situation, the concept of virtual dependency has emerged. Virtual dependence also reduced individuals' ties to real life and as a result of this situation individuals began to be left alone. However, in order for virtual environment loneliness to be perceived as a problem, the individual needs to realize this situation and perceive this situation as a problem. Determination of virtual environment loneliness levels of teacher candidates is very important in this respect. It is thought that with the predetermined levels of virtual environment loneliness of prospective teachers, students will become more conscious and this situation can be prevented before they occur. There are two opposing ideas about cyber idleness. The first is that cyber idle behavior is beneficial. Those who think it is beneficial think it increases productivity as it provides relief from stress and distress. The second is those who think cyber idleness is harmful. Those who think it is harmful think that it reduces productivity because it causes breaks from the environment. Determining the teachers candidates smart phone cyber idleness levels is very important in this respect. Determining the pre-service teachers' smart phone cyber idleness levels is also important in terms of preventing the emergence of behavior and raising the awareness of the students. In this study, the relationship between these two important issues was examined in terms of some variables.

Giriş

Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmelerle birlikte günlük hayatta var olan birçok problem sanal dünyaya da yansımıştır. Bunlardan bazıları aylıklık, yalnızlık, zorbalık gibi problemlerdir. Bu problemler sanal ortamlarda sanal aylıklık, sanal yalnızlık, sanal zorbalık olarak adlandırılır (Demir ve Seferoğlu, 2016; Karaoğlan Yılmaz, Yılmaz, Öztürk, Sezer ve Karademir, 2015).

Teknolojideki hızlı gelişmeler hayatımızı da hızla etkisi altına almış ve sosyal ilişkilerimizi olumsuz yönde etkilemiştir. Teknolojinin günlük hayatımızın bir parçası haline gelmesiyle birlikte bazı bağımlılıklar da ortaya çıkmıştır. Bireyler teknolojiyi hızla benimsemiş, ondan vazgeçemeyecek hale gelmiştir. Sanal bağımlılık olarak ifade edilebilen bu durum pek çok olumsuz sonuca neden olmakta hatta bireylerin gerçek yaşamla bağlantılarını kesmesi noktasına kadar gitmektedir. Günlük hayatımızda meydana gelen tüm bu değişimler bireyleri yalnızlığa itmektedir (Karaoğlan Yılmaz ve Yılmaz, 2018; Karaoğlan Yılmaz, 2019; Özdemir, Akçakanat ve İzgüden, 2017). Sanal ortam yalnızlığı bireyin toplum içerisindeki yalnızlığından farklı olarak bireyin durumunu fark etmesi sonucunda problem olarak algılanmaktadır (Çimen, 2018). Ümmet ve Ekşi (2016) yalnızlık ve sanal ortam yalnızlığı üzerine yaptıkları çalışmalarında günlük hayatta yalnızlık duygusunu oldukça aktif hisseden bireylerin hissettikleri bu duygudan kaçmak için sanal ortamlarda paylaşımlar yaparak sosyalleşmeye çalıştıklarını gözlemlemiştir.

Siber aylıklık diğer ismiyle sanal kaytarma internetin yaygınlaşmasıyla birlikte internete ulaşımın kolaylaşmasıyla ortaya çıkmıştır. Sanal kaytarma davranışları hakkında iki farklı düşünce vardır. Bu düşünce farklılaşmasının temel sebebi sanal kaytarma davranışlarının yarar mı yoksa zarar mı sağladığı konusudur. Zararlı olduğunu düşünenler verimlilik kaybına sebep olduğunu savunurken, yararlı olduğunu düşünenler stres ve sıkıntı atmaya yardımcı olduğunu böylece verimliliği arttırdığını savunurlar (Yağcı ve Yüceler, 2016; Yılmaz ve Yurdugül, 2018). Kalaycı (2010) siber aylıklık kavramını ders esnasında öğrencilerin dersle alakalı olmayan durumlar için interneti kullanma davranışı göstermesi veya bu davranışa olan eğilimi olarak tanımlamıştır. Prasad, Lim ve Chen (2010)' e göre üretkenliği etkileyen siber aylıklık davranışı kişilik özelliklerinden ve bağlamsal faktörlerden etkilenmektedir. Ergün ve Altun (2012) çalışmalarında öğrencilerin dersler sırasında gerçekleştirdikleri siber aylıklık davranışlarının sebeplerini belirlemeyi amaçlamışlardır. Çalışmalarında elde ettikleri bulgulara göre öğrenciler siber aylıklık davranışlarını sergilediklerini ancak bu davranışların yanlış olduğunu bildiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca siber aylıklık davranışlarının sebeplerini beş alt boyut altında toplamışlardır. Bu alt boyutlar zaman, ortam, motivasyon, öğretmen ve derse hedeflenme olarak belirtilmiştir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada eğitim fakültesinde öğrenim görmekte olan üniversite öğrencilerinin, derslerde akıllı telefon siber aylıklık düzeyleri ile sanal ortam yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki araştırma sorularına cevap aranmıştır.

- 1) Öğrencilerin derslerde akıllı telefon siber aylıklık düzeyleri ve sanal ortam yalnızlık düzeyleri cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır?
- 2) Öğrencilerin derslerde akıllı telefon siber aylıklık düzeyleri ve sanal ortam yalnızlık düzeyleri sınıf düzeyine göre farklılaşmakta mıdır?
- 3) Öğrencilerin derslerde akıllı telefon siber aylıklık düzeyleri ve sanal ortam yalnızlık düzeyleri ders esnasında ders dışı etkinliklerle uğraşma davranışının kabul edilebilir olup olmama durumuna göre farklılaşmakta mıdır?
- 4) Öğrencilerin derslerde akıllı telefon siber aylıklık düzeyleri ve sanal ortam yalnızlık düzeyleri günlük internet kullanım sürelerine göre farklılaşmakta mıdır?
- 5) Öğrencilerin derslerde akıllı telefon siber aylıklık düzeyleri ve sanal ortam yalnızlık düzeyleri günlük sosyal medya kullanım sürelerine göre farklılaşmakta mıdır?
- 6) Öğrencilerin derslerde akıllı telefon siber aylıklık düzeyleri ve sanal ortam yalnızlık düzeyleri sosyal-kültürel faaliyetlere katılma sıklıklarına göre farklılaşmakta mıdır?
- 7) Öğrencilerin derslerde akıllı telefon siber aylıklık düzeyleri ve sanal ortam yalnızlık düzeyleri öğrenim esnasında dikkat dağılma sıklığına göre farklılaşmakta mıdır?
- 8) Öğrencilerin derslerde akıllı telefon siber aylıklık düzeyleri ve sanal ortam yalnızlık düzeyleri derslerde öğrenim etkinliklerine katılım sıklığına göre farklılaşmakta mıdır?

Yöntem

Nicel araştırma deseninin benimsendiği bu çalışmada araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeyleri ve sanal ortam yalnızlık düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaçla bu çalışmada betimsel tarama modelinde ilişkisel tarama yöntemi kullanılacaktır. Betimsel araştırma belli bir grubun sahip olduğu özellikleri saptamak için yapılan veri toplama çalışması olarak tanımlanabilir. İlişkisel araştırma ise sadece olanı belirlemek için olan olayların veya durumların arasındaki inceleyen çalışmalar olarak tanımlanabilir (Büyüköztürk vd., 2012).

Çalışma Grubu

Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklığı Ölçeği ve Sanal Ortam Yalnızlık Düzeyleri Ölçeği, 2018-2019 akademik yılı bahar döneminde Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesinden 297 öğretmen adayına uygulanmıştır. Toplanan anket formları üzerinde yapılan incelemeler sonucunda eksik veya hatalı bir ölçeğe rastlanmamıştır. Sonuç olarak toplanan veriler bu kapsamda analiz edilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Verilerin toplanmasında üç ayrı araç kullanılmıştır. Bu araçlardan ilki “demografik bilgi formu” ikincisi “Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklığı Ölçeği” üçüncüsü ise “Sanal Ortam Yalnızlık Düzeyleri Ölçeği” dir. Katılımcılara sunulan veri toplama aracının ilk bölümü olan demografik bilgi formu cinsiyet, sınıf, ders esnasında ders dışı etkinliklerle uğraşmanın kabul edilebilir olup olmama durumu, günlük internet kullanım süresi, günlük sosyal medya kullanım süresi, sosyal kültürel faaliyetlere katılma sıklığı, öğrenim esnasında dikkat dağılma sıklığı ve derslerde öğrenim etkinliğine katılma sıklığı gibi bilgilerin toplanması amacı ile araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır.

Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklığı Ölçeği

Öğretmen adaylarının derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeyinin tespiti için Blau, Yang ve Ward-Cook (2006) tarafından geliştirilen Polat (2018) tarafından Türkçeye uyarlanan 6’li likert (1:hiçbir zaman, 6:her zaman) türünde oluşturulan 16 maddeden oluşan “Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklığı Ölçeği” kullanılmıştır. Yapılan geçerlilik ve güvenilirlik çalışmalarının sonucunda tüm maddelerin %27’lik üst ve %27’lik alt gruplar arasındaki fark anlamlı bulunmuş ve madde-toplam korelasyonları .27 ile .74 arasında değiştiği gözlemlenmiştir. Buna göre, ölçekteki maddelerin güvenilirliklerinin genel olarak yüksek ve aynı davranışı ölçmeye yönelik oldukları söylenebilir. Sonuç olarak ölçeğin geçerli ve güvenilir olduğu söylenebilir.

Sanal Ortam Yalnızlık Düzeyleri Ölçeği

Öğretmen adaylarının sanal ortam yalnızlık düzeylerinin tespit edilesi için tarafından geliştirilen, Korkmaz, Usta ve Kurt (2014) tarafından geliştirilen 5’li likert (1: hiç yansıtmıyor, 5: tamamen yansıtmıyor) türünde oluşturulan 20 maddeden oluşan “Sanal Ortam Yalnızlık Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçeğin geçerliliği ve güvenilirliğini hesaplamak için yapılan analizler sonucunda ölçek geçerli ve güvenilir bulunmuştur.

Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Öncelikli olarak verilerin uygunluğu analiz edilmiş, toplanan anket formları üzerinde yapılan incelemeler sonucunda eksik veya hatalı bir ölçeğe rastlanmamıştır. Geçerli olan 297 veri için Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklığı Ölçeği 6’lı likert maddeler 1- hiçbir zaman, 6- her zaman olacak şekilde puanlanmıştır. Sanal Ortam Yalnızlık Düzeyleri Ölçeği ise 5’li likert maddeler 1- hiç yansıtmıyor, 5- tamamen yansıtmıyor olacak şekilde puanlanmıştır.

Verilerin analizinde, demografik bilgilerin analizi için yüzde ve frekans kullanılmıştır. Katılımcıların cinsiyet, sınıf düzeyi ve ders esnasında ders dışı etkinliklerle uğraşmanın kabul edilebilir olup olmama durumlarına göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için t-testi kullanılmıştır. Katılımcıların günlük internet kullanım süresi, günlük sosyal medya kullanım süresi, sosyal kültürel faaliyetlere katılma sıklığı, öğrenim esnasında dikkat dağılma sıklığı ve derslerde öğrenim etkinliğine katılma sıklığı anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini test etmek için ise; ilişkisiz örneklemeler için tek faktörlü varyans analizi (one-way anova) tekniğinden yararlanılmıştır.

Verilerin analizinde anlamlılık düzeyi olarak .05 alınmış ve veriler bir istatistik programı ile analiz edilmiştir.

Bulgular

Araştırma alt amaçları doğrultusunda elde edilen bulgular başlıklar şeklinde verilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik verileri Tablo 1’ de verilmiştir.

Tablo 1
Çalışma Grubu Öğrencilerinin Demografik Bilgileri

Değişkenler	Değerler	N	%
Cinsiyet	Kız	207	69,7
	Erkek	90	30,3
	Toplam	297	100,0
Sınıf düzeyleri	3. sınıf	207	69,7
	4. sınıf	90	30,3
	Toplam	297	100,0
Ders sırasında ders dışı etkinliklerle uğraşmanın kabul edilebilir olup olamama durumu	Kısmen	81	27,3
	Hayır	216	72,7
	Toplam	297	100,0

Tablo 1 de görüldüğü gibi araştırmaya katılan 297 öğretmen adayının 207 (%69,7)’si kız, 90 (%30,3)’i erkektir. Sınıf düzeylerine göre dağılımları ise 207 (%69,7)’si 3. sınıf, 90 (%30,3)’i 4. sınıf şeklindedir. Öğretmen adaylarının ders sırasında ders dışı etkinliklerle uğraşmanın kabul edilebilir olup olamama durumuna verdiği cevapların 81 (%27,3)’i bu davranışı kısmen kabul edilebilir olduğu, 216 (%72,7)’si ise bu davranışın kabul edilemez olduğu şeklindedir.

Üniversite Öğrencilerinin Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylıklık Düzeyleri İle Sanal Ortam Yalnızlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Cinsiyete Göre İncelenmesi

Cinsiyete göre katılımcıların derslerde akıllı telefon siber aylıklık düzeyleri ile sanal ortam yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu kapsamda 90 erkek, 207 kız öğrencinin vermiş olduğu yanıtlar arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı görülmüş, elde edilen sonuçlar Tablo 2 ve Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 2
Üniversite Öğrencilerinin Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylıklık Düzeylerinin Cinsiyete Göre İncelenmesi

Cinsiyet	N	X	Ss	sd	t	P
Kız	207	34,69	11,545	295	-5,67	,000
Erkek	90	43,40	13,432			

*p>.05

Tablo 2’ de üniversite öğrencilerinin derslerde akıllı telefon siber aylıklık düzeylerinin cinsiyete göre karşılaştırıldığında kız öğrencilerin (X=34,6) erkek öğrencilerden (X=43,40) daha düşük olduğu görülmektedir. Tablo 2 incelendiğinde [t(2-295)=-5,67; p<0.05] anlamlılık düzeyi için ,000<0,5 olduğu için sonuç anlamlı bulunmuştur. Buna göre üniversite öğrencilerinin derslerde akıllı telefon siber aylıklık düzeylerinin cinsiyete göre farklılaştığı, erkek öğrencilerin ortalamalarının, kız öğrencilere göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 3
Üniversite Öğrencilerinin Sanal Ortam Yalnızlık Düzeylerinin Cinsiyete Göre İncelenmesi

Cinsiyet	N	X	Ss	sd	t	P
Kız	207	46,52	10,988	295	-4,287	,000
Erkek	90	52,30	9,914			

*p>.05

Tablo 3’ te üniversite öğrencilerinin sanal ortam yalnızlık düzeylerinin cinsiyete göre karşılaştırıldığında kız öğrencilerin (X=46,52) erkek öğrencilerden (X=52,30) daha düşük olduğu görülmektedir. Tablo 3 incelendiğinde [t(2-295)=-4,287; p<0.05] anlamlılık düzeyi için ,000<0,5 olduğu için sonuç anlamlı bulunmuştur. Buna göre üniversite öğrencilerinin sanal ortam yalnızlık düzeylerinin cinsiyete göre farklılaştığı görülmektedir.

Üniversite Öğrencilerinin Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklık Düzeyleri İle Sanal Ortam Yalnızlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Sınıf Düzeylerine Göre İncelenmesi

Sınıf düzeylerine göre katılımcıların derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeyleri ile sanal ortam yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu kapsamda 207 3. sınıf ve 90 4. sınıf öğrencinin vermiş olduğu yanıtlar arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı görülmüş, elde edilen sonuçlar Tablo 4 ve Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 4

Üniversite Öğrencilerinin Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklık Düzeylerinin Sınıf Düzeylerine Göre İncelenmesi

Sınıf düzeyi	N	X	Ss	sd	t	P
3.sınıf	207	34,69	10,469	295	-5,67	,000
4.sınıf	90	43,40	15,337			

*p>.05

Tablo 4' te üniversite öğrencilerinin derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeylerinin sınıf düzeylerine göre karşılaştırıldığında 3.sınıf öğrencilerin (X=34,69) 4.sınıf öğrencilerden (X=43,40) daha düşük olduğu görülmektedir. Tablo 4 incelendiğinde [t(2-295)=-5,67; p<0.05] anlamlılık düzeyi için ,000<0,5 olduğu için sonuç anlamlı bulunmuştur. Buna göre üniversite öğrencilerinin derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeylerinin sınıf düzeylerine göre farklılaştığı söylenebilir.

Tablo 5

Üniversite Öğrencilerinin Sanal Ortam Yalnızlık Düzeylerinin Sınıf Düzeylerine Göre İncelenmesi

Sınıf düzeyi	N	X	Ss	sd	t	P
3.sınıf	207	45,52	8,401	295	-7,06	,000
4.sınıf	90	54,60	13,410			

*p>.05

Tablo 5' te üniversite öğrencilerinin sanal ortam yalnızlık düzeylerinin sınıf düzeylerine göre karşılaştırıldığında 3.sınıf öğrencilerin (X=45,52) 4.sınıf öğrencilerden (X=54,60) daha düşük olduğu görülmektedir. Tablo 5 incelendiğinde [t(2-295)= -7,06; p<0.05] anlamlılık düzeyi için ,000<0,5 olduğu için sonuç anlamlı bulunmuştur. Buna göre üniversite öğrencilerinin sanal ortam yalnızlık düzeylerinin sınıf düzeylerine göre farklılaştığı söylenebilir.

Üniversite Öğrencilerinin Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklık Düzeyleri İle Sanal Ortam Yalnızlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Ders Esnasında Ders İle İlgili Olmayan Şeylerle Uğraşmanın Kabul Edilebilirlik Durumuna Göre İncelenmesi

Ders esnasında ders ile ilgili olmayan şeylerle uğraşmanın kabul edilebilirlik durumuna göre katılımcıların derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeyleri ile sanal ortam yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu kapsamda öğrencilerin vermiş olduğu yanıtlar arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı görülmüş, elde edilen sonuçlar Tablo 6 ve Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 6

Üniversite Öğrencilerinin Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklık Düzeylerinin Ders Esnasında Ders İle İlgili Olmayan Şeylerle Uğraşmanın Kabul Edilebilirlik Durumuna Göre İncelenmesi

	N	X	Ss	sd	t	P
Kısmen	81	41,22	13,091	295	3,26	,002
Hayır	216	35,87	12,365			

*p>.05

Tablo 6' da üniversite öğrencilerinin derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeylerinin ders esnasında ders ile ilgili olmayan şeylerle uğraşmanın kabul edilebilirlik durumuna göre karşılaştırıldığında bu davranışın kısmen kabul edilebilir olduğunu düşünen öğrencilerin (X=41,22) kabul edilemeyeceğini düşünen öğrencilerden (X=35,87) daha yüksek olduğu görülmektedir. Tablo 6 incelendiğinde [t(2-295)=3,26; p<0.05] anlamlılık düzeyi için ,002<0,5 olduğu için sonuç anlamlı bulunmuştur. Buna göre üniversite öğrencilerinin derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeylerinin ders esnasında ders ile ilgili olmayan şeylerle uğraşmanın kabul edilebilirlik durumuna göre farklılaştığı söylenebilir.

Tablo 7

Üniversite Öğrencilerinin Sanal Ortam Yalnızlık Düzeylerinin Ders Esnasında Ders İle İlgili Olmayan Şeylerle Uğraşmanın Kabul Edilebilirlik Durumuna Göre İncelenmesi

	N	X	Ss	sd	t	P
Kısmen	81	52,66	8,642	295	4,34	,000
Hayır	216	46,62	11,328			

*p>.05

Tablo 7’ de üniversite öğrencilerinin sanal ortam yalnızlık düzeylerinin ders esnasında ders ile ilgili olmayan şeylerle uğraşmanın kabul edilebilirlik durumuna göre karşılaştırıldığında bu davranışın kısmen kabul edilebilir olduğunu düşünen öğrencilerin (X=52,66) kabul edilemeyeceğini düşünen öğrencilerden (X=46,62) daha yüksek olduğu görülmektedir. Tablo 7 incelendiğinde $[t(2-295)=4,34; p<0.05]$ anlamlılık düzeyi için $.000<0,5$ olduğu için sonuç anlamlı bulunmuştur. Buna göre üniversite öğrencilerinin sanal ortam yalnızlık düzeylerinin ders esnasında ders ile ilgili olmayan şeylerle uğraşmanın kabul edilebilirlik durumuna göre farklılaştığı söylenebilir.

Üniversite Öğrencilerinin Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklık Düzeyleri İle Sanal Ortam Yalnızlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Günlük İnternet Kullanım Sürelerine Göre İncelenmesi

Günlük internet kullanım sürelerine göre katılımcıların derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeyleri ile sanal ortam yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu kapsamda öğrencilerin vermiş olduğu yanıtlar arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı görülmüş, elde edilen sonuçlar Tablo 9 ve Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 8

Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklık Düzeyleri Günlük İnternet Kullanım Süreleri

Günlük internet kullanım süreleri	N	X	S
0-1 saat	9	58,00	,000
2-3 saat	126	35,07	9,678
4-5 saat	135	37,66	14,357
6 ve üzeri	27	39,33	12,899
Toplam	297	37,33	12,770

Tablo 9’daki verilerin yorumlanmasında tablo 8’de verilen veriler kullanılmıştır.

Tablo 9

Üniversite Öğrencilerinin Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklık Düzeylerinin Günlük İnternet Kullanım Sürelerine Göre İncelenmesi

	Kareler Toplam	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	4611,643	3	1537,214	10,317	,000
Gruplarıçi	43658,357	293	149,005		
Toplam	48270,000	296			

*p>.05

Tablo 9’da görüldüğü gibi, üniversite öğrencilerinin derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeylerinin günlük internet kullanım sürelerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı tek yönlü varyans analizi ile incelenmiş ve puanlar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur $[F(3-293)=10,317, p<,05]$. Diğer bir ifadeyle üniversite öğrencilerinin derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeyleri günlük internet kullanım sürelerine göre farklılaşmaktadır. Bu farklılığın günlük internet kullanım süreleri 0-1 saat olan öğrenciler ile 2-3, 4-5, 6 saat ve üzeri olan öğrenciler arasında olduğu belirlenmiştir.

Tablo 10

Sanal Ortam Yalnızlık Düzeyleri Günlük İnternet Kullanım Süreleri

Günlük internet kullanım süreleri	N	X	S
0-1 saat	9	56,00	,000
2-3 saat	126	46,50	8,969
4-5 saat	135	47,73	12,019
6 ve üzeri	27	56,66	11,479
Toplam	297	48,27	10,984

Tablo 11’deki verilerin yorumlanmasında tablo 10’da verilen veriler kullanılmıştır.

Tablo 11

Üniversite Öğrencilerinin Sanal Ortam Yalnızlık Düzeylerinin Günlük İnternet Kullanım Sürelerine Göre İncelenmesi

	Kareler Toplam	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	2875,009	3	958,336	8,550	,000
Gruplarıçi	32841,900	293	112,088		
Toplam	35716,909	296			

*p>.05

Tablo 11’de görüldüğü gibi, üniversite öğrencilerinin sanal ortam yalnızlık düzeylerinin günlük internet kullanım sürelerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı tek yönlü varyans analizi ile incelenmiş ve puanlar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur [F(3-293)=8,550, p<.05]. Diğer bir ifadeyle sanal ortam yalnızlık düzeyleri günlük internet kullanım sürelerine göre farklılaşmaktadır. Bu farklılığın günlük internet kullanım süreleri 0-1 saat olan öğrenciler ile 2-3 saat olan öğrenciler arasında, 2-3 saat olan öğrenciler ile 6 saat ve üzeri olan öğrenciler arasında ve 4-5 saat olan öğrenciler ile 6 saat ve üzeri olan öğrenciler arasında olduğu belirlenmiştir.

Üniversite Öğrencilerinin Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklık Düzeyleri İle Sanal Ortam Yalnızlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Günlük Sosyal Medya Kullanım Sürelerine Göre İncelenmesi

Günlük sosyal medya kullanım sürelerine göre katılımcıların derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeyleri ile sanal ortam yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu kapsamda öğrencilerin vermiş olduğu yanıtlar arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı görülmüş, elde edilen sonuçlar Tablo 13 ve Tablo 15’te verilmiştir.

Tablo 12

Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklık Düzeyleri Günlük Sosyal Medya Kullanım Süreleri

Günlük sosyal medya kullanım süreleri	N	X	S
0-1 saat	108	37,25	10,369
2-3 saat	126	33,85	11,945
4-5 saat	54	42,66	15,698
6 ve üzeri	9	55,00	,000
Toplam	297	37,33	12,770

Tablo 13’teki verilerin yorumlanmasında tablo 12’de verilen veriler kullanılmıştır.

Tablo 13

Üniversite Öğrencilerinin Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklık Düzeylerinin Günlük Sosyal Medya Kullanım Sürelerine Göre İncelenmesi

	Kareler Toplam	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	5868,321	3	1956,107	13,517	,000
Gruplarıçi	42401,679	293	144,716		
Toplam	48270,000	296			

*p>.05

Tablo 13’te görüldüğü gibi, üniversite öğrencilerinin derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeylerinin günlük sosyal medya kullanım sürelerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı tek yönlü varyans analizi ile incelenmiş ve puanlar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur [F(3-293)=13,517, p<.05]. Diğer bir ifadeyle üniversite öğrencilerinin derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeyleri günlük sosyal medya kullanım sürelerine göre farklılaşmaktadır. Bu farklılığın günlük sosyal medya kullanım süreleri 6 saat ve üzeri olan öğrenciler ile 0-1, 2-3, 4-5 saat olan öğrenciler arasında ve 4-5 saat olan öğrenciler ile 0-1, 2-3 saat olan öğrenciler arasında olduğu belirlenmiştir.

Tablo 14
Sanal Ortam Yalnızlık Düzeyleri Günlük Sosyal Medya Kullanım Süreleri

Günlük sosyal medya kullanım süreleri	N	X	S
0-1 saat	108	48,66	10,823
2-3 saat	126	44,92	10,498
4-5 saat	54	53,00	9,786
6 ve üzeri	9	62,00	,000
Toplam	297	48,27	10,984

Tablo 15'teki verilerin yorumlanmasında tablo 14'te verilen veriler kullanılmıştır.

Tablo 15
Üniversite Öğrencilerinin Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklık Düzeylerinin Günlük Sosyal Medya Kullanım Sürelerine Göre İncelenmesi

	Kareler Toplam	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	4328,552	3	1442,851	13,469	,000
Gruplarıçi	31388,357	293	107,127		
Toplam	35716,909	296			

*p>.05

Tablo 15'te görüldüğü gibi, üniversite öğrencilerinin sanal ortam yalnızlık düzeylerinin günlük sosyal medya kullanım sürelerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı tek yönlü varyans analizi ile incelenmiş ve puanlar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur [F(3-293)=13,469, p<.05]. Diğer bir ifadeyle sanal ortam yalnızlık düzeyleri günlük sosyal medya kullanım sürelerine göre farklılaşmaktadır. Bu farklılığın günlük sosyal medya kullanım süreleri 2-3 saat olan öğrenciler ile 0-1, 4-5, 6 saat ve üzeri olan öğrenciler arasında ve 0-1 saat olan öğrenciler ile 6 saat ve üzeri olan öğrenciler arasında olduğu belirlenmiştir.

Üniversite Öğrencilerinin Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklık Düzeyleri İle Sanal Ortam Yalnızlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Sosyal Kültürel Faaliyetlere Katılma Sıklığına Göre İncelenmesi

Sosyal kültürel faaliyetlere katılma sıklığına göre katılımcıların derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeyleri ile sanal ortam yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu kapsamda öğrencilerin vermiş olduğu yanıtlar arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı görülmüş, elde edilen sonuçlar Tablo 17 ve Tablo 19'da verilmiştir.

Tablo 16
Üniversite Öğrencilerinin Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklık Düzeylerinin Sosyal Kültürel Faaliyetlere Katılma Sıklığına Göre İncelenmesi

Sosyal-kültürel faaliyetlere katılma sıklığı	N	X	S
Katılmıyorum	45	36,40	13,379
Ayda 1 kez	144	36,12	14,110
Ayda 3-5 kez	90	39,70	11,089
Ayda 5 ve üzeri	18	37,50	3,601
Toplam	297	37,33	12,770

Tablo 17'deki verilerin yorumlanmasında tablo 16'da verilen veriler kullanılmıştır.

Tablo 17
Üniversite Öğrencilerinin Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklık Düzeylerinin Sosyal Kültürel Faaliyetlere Katılma Sıklığına Göre İncelenmesi

	Kareler Toplam	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	754,050	3	251,350	1,550	,202
Gruplarıçi	47515,950	293	162,170		
Toplam	48270,000	296			

*p>.05

Tablo 17'de görüldüğü gibi, derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeylerinin sosyal kültürel faaliyetlere katılma sıklığına göre farklılaşıp farklılaşmadığı tek yönlü varyans analizi ile incelenmiş ve analiz sonuçları

istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır [$F(3-293)=1,550$, $p<,05$]. Diğer bir ifadeyle derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeyleri sosyal kültürel faaliyetlere katılma sıklığına göre farklılaşmamaktadır.

Tablo 18

Sanal Ortam Yalnızlık Düzeylerinin Sosyal Kültürel Faaliyetlere Katılma Sıklığına Göre İncelenmesi

Sosyal-kültürel faaliyetlere katılma sıklığı	N	X	S
Katılmıyorum	45	50,60	12,913
Ayda 1 kez	144	44,87	10,121
Ayda 3-5 kez	90	52,10	10,797
Ayda 5 ve üzeri	18	50,50	1,543
Toplam	297	48,27	10,984

Tablo 19'daki verilerin yorumlanmasında tablo 18'de verilen veriler kullanılmıştır.

Tablo 19

Üniversite Öğrencilerinin Sanal Ortam Yalnızlık Düzeylerinin Sosyal Kültürel Faaliyetlere Katılma Sıklığına Göre İncelenmesi

	Kareler Toplam	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	3313,759	3	1104,586	9,988	,000
Gruplarıçi	32403,150	293	110,591		
Toplam	35716,909	296			

* $p>,05$

Tablo 19'da görüldüğü gibi, sanal ortam yalnızlık düzeylerinin sosyal kültürel faaliyetlere katılma sıklığına göre farklılaşp farklılaşmadığı tek yönlü varyans analizi ile incelenmiş ve analiz sonuçları istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur [$F(3-293)=9,988$, $p<,05$]. Diğer bir ifadeyle sanal ortam yalnızlık düzeyleri sosyal kültürel faaliyetlere katılma sıklığına göre farklılaşmaktadır. Bu farklılığın sosyal kültürel faaliyetlere hiç katılmayan öğrenciler ile ayda 1 kez katılan öğrenciler arasında ve ayda 1 kez sosyal kültürel faaliyetlere katılan öğrenciler ile ayda 3-5 kez katılan öğrenciler arasında olduğu belirlenmiştir.

Üniversite Öğrencilerinin Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklık Düzeyleri İle Sanal Ortam Yalnızlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Öğrenim Esnasında Dikkat Dağılıma Sıklığına Göre İncelenmesi

Öğrenim esnasında dikkat dağılıma sıklığına göre katılımcıların derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeyleri ile sanal ortam yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu kapsamda öğrencilerin vermiş olduğu yanıtlar arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı görülmüş, elde edilen sonuçlar Tablo 21 ve Tablo 23'te verilmiştir.

Tablo 20

Üniversite Öğrencilerinin Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklık Düzeylerinin Öğrenim Esnasında Dikkat Dağılıma Sıklığına Göre İncelenmesi

Öğrenim esnasında dikkat dağılıma sıklığı	N	X	S
Nadiren	99	42,09	14,087
Ara sıra	153	36,29	12,160
Genellikle	45	30,40	6,351
Toplam	297	37,33	12,770

Tablo 21'deki verilerin yorumlanmasında tablo 20'de verilen veriler kullanılmıştır.

Tablo 21

Üniversite Öğrencilerinin Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklık Düzeylerinin Öğrenim Esnasında Dikkat Dağılıma Sıklığına Göre İncelenmesi

	Kareler Toplam	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	4569,253	2	2284,627	15,370	,000
Gruplarıçi	43700,747	294	148,642		
Toplam	48270,000	296			

* $p>,05$

Tablo 21'de görüldüğü gibi, üniversite öğrencilerinin derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeylerinin öğrenim esnasında dikkat dağılıma sıklığına göre farklılaşp farklılaşmadığı tek yönlü varyans analizi ile incelenmiş ve

puanlar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur [$F(3-293)=15,370$, $p<,05$]. Diğer bir ifadeyle derslerde akıllı telefon siber aylıklık düzeylerinin öğrenim esnasında dikkat dağılma sıklığına göre farklılaşmaktadır. Bu farklılığın öğrenim esnasında nadiren dikkat dağınıklığı yaşayan öğrenciler ile ara sıra dikkat dağınıklığı yaşayan öğrenciler arasında, öğrenim esnasında nadiren dikkat dağınıklığı yaşayan öğrenciler ile genellikle dikkat dağınıklığı yaşayan öğrenciler arasında ve öğrenim esnasında ara sıra dikkat dağınıklığı yaşayan öğrenciler ile genellikle dikkat dağınıklığı yaşayan öğrenciler arasında olduğu belirlenmiştir.

Tablo 22

Sanal Ortam Yalnızlık Düzeylerinin Öğrenim Esnasında Dikkat Dağılma Sıklığına Göre İncelenmesi

Öğrenim esnasında dikkat dağılma sıklığı	N	X	S
Nadiren	99	50,63	12,923
Ara sıra	153	47,94	10,603
Genellikle	45	44,20	4,629
Toplam	297	48,27	10,984

Tablo 23'teki verilerin yorumlanmasında tablo 22'de verilen veriler kullanılmıştır.

Tablo 23

Üniversite Öğrencilerinin Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylıklık Düzeylerinin Öğrenim Esnasında Dikkat Dağılma Sıklığına Göre İncelenmesi

	Kareler Toplam	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	4569,253	2	2284,627	15,370	,000
Gruplarıçi	43700,747	294	148,642		
Toplam	48270,000	296			

* $p>,05$

Tablo 23'te görüldüğü gibi, üniversite öğrencilerinin sanal ortam yalnızlık düzeylerinin öğrenim esnasında dikkat dağılma sıklığına göre farklılaşıp farklılaşmadığı tek yönlü varyans analizi ile incelenmiş ve puanlar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur [$F(3-293)=15,370$, $p<,05$]. Diğer bir ifadeyle sanal ortam yalnızlık düzeyleri öğrenim esnasında dikkat dağılma sıklığına göre farklılaşmaktadır. Bu farklılığın öğrenim esnasında nadiren dikkat dağınıklığı yaşayan öğrenciler ile genellikle dikkat dağınıklığı yaşayan öğrenciler arasında olduğu belirlenmiştir.

Üniversite Öğrencilerinin Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylıklık Düzeyleri İle Sanal Ortam Yalnızlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Derslerde Öğrenim Etkinliklerine Katılım Sıklığına Göre İncelenmesi

Derslerde öğrenim etkinliklerine katılım sıklığına göre katılımcıların derslerde akıllı telefon siber aylıklık düzeyleri ile sanal ortam yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu kapsamda öğrencilerin vermiş olduğu yanıtlar arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı görülmüş, elde edilen sonuçlar Tablo 25 ve Tablo 27'de verilmiştir.

Tablo 24

Üniversite Öğrencilerinin Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylıklık Düzeylerinin Derslerde Öğrenim Etkinliğine Katılım Sıklığına Göre İncelenmesi

Derslerde öğrenim etkinliğine katılım sıklığı	N	X	S
Hiçbir zaman	9	50,00	,000
Nadiren	9	21,00	,000
Ara sıra	180	38,45	13,947
Genellikle	90	34,50	9,371
Her zaman	9	47,00	,000
Toplam	297	37,33	12,770

Tablo 25'teki verilerin yorumlanmasında tablo 24'te verilen veriler kullanılmıştır.

Tablo 25

Üniversite Öğrencilerinin Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklık Düzeylerinin Derslerde Öğrenim Etkinliklerine Katılım Sıklığına Göre İncelenmesi

	Kareler Toplam	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	5632,950	4	1408,238	9,644	,000
Gruplarıçi	42637,050	292	146,017		
Toplam	48270,000	296			

*p>.05

Tablo 25'te görüldüğü gibi, üniversite öğrencilerinin derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeylerinin derslerde öğrenim etkinliklerine katılım sıklığına göre farklılaşıp farklılaşmadığı tek yönlü varyans analizi ile incelenmiş ve puanlar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur [$F(3-293)=9,644$, $p<.05$]. Diğer bir ifadeyle derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeylerinin derslerde öğrenim etkinliklerine katılım sıklığına göre farklılaşmaktadır. Bu farklılığın derslerde öğrenim etkinliğine hiç katılmayan öğrenciler ile nadiren, ara sıra ve genellikle katılan öğrenciler arasında, derslerde öğrenim etkinliklerine nadiren katılan öğrenciler ile ara sıra, genellikle ve her zaman katılan öğrenciler arasında ve derslerde öğrenim etkinliklerine genellikle katılan öğrenciler ile her zaman katılan öğrenciler arasında olduğu belirlenmiştir.

Tablo 26

Sanal Ortam Yalnızlık Düzeylerinin Derslerde Öğrenim Etkinliğine Katılım Sıklığına Göre İncelenmesi

Derslerde öğrenim etkinliğine katılım sıklığı	N	X	S
Hiçbir zaman	9	60,00	,000
Nadiren	9	33,00	,000
Ara sıra	180	48,65	11,883
Genellikle	90	48,80	8,399
Her zaman	9	39,00	,000
Toplam	297	48,27	10,984

Tablo 27'deki verilerin yorumlanmasında tablo 26'da verilen veriler kullanılmıştır.

Tablo 27

Üniversite Öğrencilerinin Sanal Ortam Yalnızlık Düzeylerinin Derslerde Öğrenim Etkinliklerine Katılım Sıklığına Göre İncelenmesi

	Kareler Toplam	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	5632,950	4	1408,238	9,644	,000
Gruplarıçi	42637,050	292	146,017		
Toplam	48270,000	296			

*p>.05

Tablo 27' de görüldüğü gibi, üniversite öğrencilerinin sanal ortam yalnızlık düzeylerinin derslerde öğrenim etkinliklerine katılım sıklığına göre farklılaşıp farklılaşmadığı tek yönlü varyans analizi ile incelenmiş ve puanlar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur [$F(3-293)=9,644$, $p<.05$]. Diğer bir ifadeyle sanal ortam yalnızlık düzeyleri derslerde öğrenim etkinliklerine katılım sıklığına göre farklılaşmaktadır. Bu farklılığın derslerde öğrenim etkinliğine hiç katılmayan öğrenciler ile nadiren, ara sıra, genellikle ve her zaman katılan öğrenciler arasında ve derslerde öğrenim etkinliklerine nadiren katılan öğrenciler ile ara sıra ve genellikle katılan öğrenciler arasında olduğu belirlenmiştir.

Sonuç ve Tartışma

Öğretmen adaylarının derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeyleri ile sanal ortam yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişki birçok faktör açısından incelenmiştir. Bu faktörlerden biri olan cinsiyet faktörüne göre hem derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeyleri hem de sanal ortam yalnızlık düzeylerinin erkeklerde daha yüksek etkiye sahip olduğu gözlemlenmiştir. Aynı şekilde Şumuer, Gezgin ve Yıldırım (2018) ve Çok ve Kutlu (2018) yaptıkları çalışmada erkek öğrencilerde ders esnasında öğretim amacı dışında telefonla ilgilenme davranışlarının daha yüksek olduğunu gözlemiştir. Ancak Bağrıaçık Yılmaz (2017) yaptığı çalışmada siber aylaklık davranışları üzerinde cinsiyetin etkisi olmadığını gözlemiştir. Aynı şekilde sanal ortam yalnızlık

düzeyleri üzerine yaptığı çalışmada Kabaklı Çimen (2018) üniversite öğrencilerinin sanal ortam yalnızlık düzeylerinin erkeklerde kadınlardan daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Sınıf düzeyi açısından incelendiğinde hem derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeyleri hem de sanal ortam yalnızlık düzeylerinin 4.sınıf düzeyinde daha yüksek etkiye sahip olduğu gözlemlenmiştir. Benzer bir şekilde Arabacı (2017) yaptığı çalışmada üniversite öğrencilerinin siber aylaklık düzeylerinin 4. sınıf öğrencilerin 1. ve 2. sınıflara göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ancak Gezgin, Kamalı Arslantaş ve Şumuer (2018) yaptıkları çalışmada siber aylaklık düzeylerinin sınıf düzeyine göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşmıştır. Benzer bir sonuca ulaşılmamasının sebebi sınıf düzeylerinin birbirinden farklı olmasına bağlanabilir.

Ders esnasında ders ile ilgili olmayan şeylerle uğraşmanın kabul edilebilirlik durumu açısından incelendiğinde hem derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeyleri hem de sanal ortam yalnızlık düzeylerinin bu davranışın kısmen kabul edilebilir olduğunu düşünen öğrenciler üzerinde daha yüksek etkiye sahip olduğu gözlemlenmiştir. Ancak Kalaycı (2010) yaptığı çalışmada ders esnasında internete ders ile ilgili olmayan şeylerle uğraşmanın kabul edilebilir olup olmasının siber aylaklık davranışını etkilemediğini gözlemiştir.

Günlük internet kullanım sürelerinin derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeyleri üzerindeki etkisi incelendiğinde günlük internet kullanım süreleri 0-1 saat olan öğrenciler ile 2-3, 4-5, 6 saat ve üzeri olan öğrenciler arasında anlamlı farklılaşma görülmektedir. Ancak sanal ortam yalnızlık düzeyleri üzerinde etkisi incelendiğinde günlük internet kullanım süreleri 0-1 saat olan öğrenciler ile 2-3 saat olan öğrenciler arasında anlamlı farklılaşma görülmektedir. Yine aynı şekilde günlük internet kullanım süresi 2-3 saat olan öğrenciler ile 6 saat ve üzeri olan öğrenciler arasında da anlamlı farklılaşma görülmektedir. Ayrıca günlük internet kullanım süresi 4-5 saat olan öğrenciler ile 6 saat ve üzeri olan öğrenciler arasında anlamlı farklılık görülmektedir. Kabakçı Çimen (2018) ise yaptığı çalışmada sanal ortam yalnızlık düzeylerinin günlük internet kullanım süresi 2 saatten fazla olan öğrencilerde daha yüksek çıktığı sonucuna ulaşmıştır.

Günlük sosyal medya kullanım sürelerinin derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeyleri üzerindeki etkisi incelendiğinde günlük sosyal medya kullanım süreleri 6 saat ve üzeri olan öğrenciler ile 0-1, 2-3, 4-5 saat olan öğrenciler arasında anlamlı farklılaşma görülmektedir. Ayrıca günlük sosyal medya kullanım süreleri 4-5 saat olan öğrenciler ile 0-1 ve 2-3 saat olan öğrenciler arasında anlamlı farklılaşma görülmektedir. Ancak sanal ortam yalnızlık düzeyleri üzerinde etkisi incelendiğinde günlük sosyal medya kullanım süreleri 2-3 saat olan öğrenciler ile 0-1, 4-5, 6 saat ve üzeri olan öğrenciler arasında anlamlı farklılaşma görülmektedir. Ayrıca günlük sosyal medya kullanım süreleri 0-1 saat olan öğrenciler ile 6 saat ve üzeri olan öğrenciler arasında anlamlı farklılaşma görülmektedir.

Sosyal kültürel faaliyetlere katılma sıklığının derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeyleri üzerindeki etkisinin olmadığı gözlemlenirken sanal ortam yalnızlık düzeyleri üzerinde etkiye sahip olduğu gözlemlenmiştir.

Öğrenim esnasında dikkat dağılma sıklığının derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeyleri üzerindeki etkisi incelendiğinde öğrenim esnasında nadiren dikkat dağınıklığı yaşayan öğrenciler ile ara sıra dikkat dağınıklığı yaşayan öğrenciler arasında anlamlı farklılaşma görülmektedir. Yine aynı şekilde öğrenim esnasında nadiren dikkat dağınıklığı yaşayan öğrenciler ile genellikle dikkat dağınıklığı yaşayan öğrenciler arasında da anlamlı farklılaşma görülmektedir. Ayrıca öğrenim esnasında ara sıra dikkat dağınıklığı yaşayan öğrenciler ile genellikle dikkat dağınıklığı yaşayan öğrenciler arasında anlamlı farklılaşma görülmektedir. Ancak sanal ortam yalnızlık düzeyleri üzerinde etkisi incelendiğinde öğrenim esnasında nadiren dikkat dağınıklığı yaşayan öğrenciler ile genellikle dikkat dağınıklığı yaşayan öğrenciler arasında anlamlı farklılaşma görülmektedir.

Derslerde öğrenim etkinliklerine katılım sıklığının derslerde akıllı telefon siber aylaklık düzeyleri üzerindeki etkisi incelendiğinde derslerde öğrenim etkinliğine hiç katılmayan öğrenciler ile nadiren, ara sıra ve genellikle katılan öğrenciler arasında anlamlı farklılaşma görülmektedir. Yine aynı şekilde derslerde öğrenim etkinliklerine nadiren katılan öğrenciler ile ara sıra, genellikle ve her zaman katılan öğrenciler arasında da anlamlı farklılaşma görülmektedir. Ayrıca derslerde öğrenim etkinliklerine genellikle katılan öğrenciler ile her zaman katılan öğrenciler arasında da anlamlı farklılaşma görülmektedir. Ancak sanal ortam yalnızlık düzeyleri üzerinde etkisi incelendiğinde derslerde öğrenim etkinliğine hiç katılmayan öğrenciler ile nadiren, ara sıra, genellikle ve her zaman katılan öğrenciler arasında anlamlı farklılaşma görülmektedir. Yine aynı şekilde derslerde öğrenim etkinliklerine nadiren katılan öğrenciler ile ara sıra ve genellikle katılan öğrenciler arasında da anlamlı farklılaşma görülmektedir.

Elde edilen bulgulardan hareketle üniversite öğrencilerinin sanal ortam yalnızlık düzeylerinin en düşük seviyede tutulabilmesi için öğrencilerin sosyal etkinliklere katılmalarının teşvik edilmesi ve bu etkinlikler için fırsatlar oluşturulması önerilir. Bu araştırmada nicel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Konunun daha ayrıntılı ve derinlemesine incelenebilmesi için karma ya da nitel araştırma metodlarının kullanılabilceği düşünülmektedir.

Kaynakça/References

- Arabacı, İ. B. (2017). Investigation Faculty of Education Students' Cyberloafing Behaviors in terms of Various Variables. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 16(1), 72-82.
- Bağrıaçık Yılmaz, A. (2017). Lisansüstü öğrencilerinin siber aylaklık düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi: Karma bir çalışma. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 18(2), 113-134.
- Blau, G., Yang, Y., & Ward-Cook, K. (2006). Testing a Measure of Cyberloafing. *Journal of allied health*, 35(1), 8-17.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Çimen, L. K. (2018). Üniversite Öğrencilerinin İnternet Bağımlılığı ile Sanal Ortam Yalnızlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(68), 1431-1452.
- Çok, R., & Kutlu, M. (2018). Üniversite Öğrencilerin Ders Esnasında Ders Dışı İnternet Kullanım Davranışları İle Akademik Güdülenme Düzeylerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi. *The Journal Of International Lingual Social And Educational Sciences*, 4(1), 1-21.
- Demir, Ö., & Seferoğlu, S. S. (2016). The Investigation of the Relationship of Cyber Bullying with Cyber Loafing, İnternet Addiction, Information Literacy and Various Other Variables. *Online Journal of Technology Addiction & Cyberbullying*, 3(1), 1-26.
- Ergün, E., & Altun, A. (2012). Öğrenci Gözüyle Siber Aylaklık ve Nedenleri. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 2(1), 36-53.
- Gezgin, D. M., Arslantaş, T. K., & Şumuer, E. (2018). Meslek Lisesi Öğrencilerinin Siber Aylaklık Düzeyinin Farklı Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Ege Eğitim Dergisi*, 19(2), 408-424.
- Kalaycı, E. (2010). Üniversite öğrencilerinin siber aylaklık davranışları ile öz düzenleme stratejileri arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü*. Ankara.
- Karaoğlan Yılmaz, F. G., Yılmaz, R., Öztürk, H. T., Sezer, B., & Karademir, T. (2015). Cyberloafing as a barrier to the successful integration of information and communication technologies into teaching and learning environments. *Computers in Human Behavior*, 45, 290-298.
- Karaoğlan Yılmaz, F. G., & Yılmaz, R. (2018). Siber aylaklık davranışları ile kontrol odağı ve bilgisayar kaygısı arasındaki ilişkinin incelenmesi. *II. International Congress on Science and Education*, 28-30 September 2018, Afyonkarahisar, Turkey.
- Karaoğlan Yılmaz, F. G. (2019). Exploring the role of Facebook adoption and virtual environment loneliness on knowledge sharing behaviors in a Facebook learning community. *Education and Information Technologies*, 24(2), 1699-1714.
- Korkmaz, Ö., Usta, E., & Kurt, İ. (2014). Sanal Ortam Yalnızlık Ölçeği (SOYÖ) geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(2), 144-159.
- Özdemir, S., Akçakanat, T., & İzgüden, D. (2017). İnternet Çağında Sanal Ortam Yalnızlığı: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 8(19), 125-136.
- Polat, M. (2018). Derslerde Akıllı Telefon Siber Aylaklığı Ölçeği (DATSAÖ): Üniversite öğrencileri için bir ölçek uyarlama çalışması. *Social Sciences Studies Journal (SSSJJournal)*, 4(21), 3114-3127.
- Prasad, S., Lim, V. K., & Chen, D. J. (2010). Self-Regulation, Individual Characteristics and Cyberloafing. *PACIS 2010 Proceedings*, 1641-1648.
- Şumuer, E., Gezgin, D. M., & Yıldırım, S. (2018). Üniversite Öğrencilerinin Ders Sırasında Öğretim Amacı Dışında Mobil Telefon Kullanımına Etki Eden Faktörlerin İncelenmesi. *Sakarya University Journal of Education*, 8(4), 7-19.

- Ümmet, D., & Ekşi, F. (2016). Türkiyedeki genç yetişkinlerde internet bağımlılığı: Yalnızlık ve sanal ortam yalnızlık bağlamında bir inceleme. *Addicta: The Turkish Journal on Addictions*, 3(1), 29-53.
- Yağcı, M., & Yüceler, A. (2016). Cyber loafing with its conceptual aspects. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 2(2), 531-540.
- Yılmaz, R., & Yurdugül, H. (2018). Cyberloafing in IT classrooms: exploring the role of the psycho-social environment in the classroom, attitude to computers and computing courses, motivation and learning strategies. *Journal of Computing in Higher Education*, 30(3), 530-552.